

پیکان سرنوشت ما

با بهره‌گیری از نوشته‌ها و خاطرات احمد خیامی

گردآوری و نگارش: مهدی خیامی

فهرست مطالب

۹ مقدمه
۱۱ رابطه با شاه
۱۳ رابطه با کارگران
۱۴ مورتاژ و تولید داخلی
۱۴ انحلال بنگاه خانوادگی
۱۷ تأسیس فروشگاه‌های زنجیره‌ای کوروش
۱۹ تولد و خانواده
۲۰ زادگاه ما مشهد
۲۳ نشانی از خانه پدری
۲۴ یاد اسب سفید عصارای
۲۸ شهرسازی مدرن در مشهد
۲۹ مشهد: شهر درشکه‌ها
۳۳ جوانی پررنج و پرشور
۳۴ تشکیل کانون نشر حقایق اسلامی
۳۷ پدر، اهل کار و عمل
۳۹ طعم تلخ شکست

۴۶	تبعیض و زورگویی انگلیسی‌ها
۴۸	بازگشت به مشهد و سختی معیشت
۵۱	نخستین شراکت دو برادر
۵۴	محمود، برادری کاری و سخت‌کوش
۵۷	احمد سیاسی می‌شود
۵۹	دیدار با مصدق
۶۰	نمایندگی مرسدس بنز مشهد
۶۹	شبی در بارگاه علی (ع)
۷۲	سفر به اروپا
۷۵	دفتری در خیابان اکباتان
۸۳	نخستین قدم‌ها برای صنعتی‌شدن ایران
۹۲	در زندان موقت شهربانی
۹۶	کارگران لایق و مستعد ایرانی
۹۹	بازدید شاه از ایران‌ناسیونال
۱۰۵	افتتاح نمایشگاه خیابان اکباتان
۱۱۱	حضور در نمایشگاه صنعتی شیراز
۱۱۵	ساخت اتومبیل‌های سواری
۱۲۰	دیدار با لرد روتس
۱۲۶	پایه‌های بنای پیکان ریخته می‌شود
۱۲۷	کمبود پول نقد
۱۲۹	هزینه‌های ثابت
۱۳۳	ساخت کارخانه تولید سواری
۱۳۷	پیکان متولد می‌شود
۱۴۴	زندگی بهتر برای کارگران
۱۴۶	جشن پیکان
۱۴۷	پیکان و شایعات ناروا
۱۵۰	پیکان پول پخش می‌کند

۱۵۲	پیکان، تولدت مبارک
۱۵۳	بازار پیکان در کویت
۱۵۶	سفر به مکه و زیارت کعبه
۱۵۷	سهیم کردن کارگران در کارخانه
۱۶۲	ساختن کارخانه در مشهد
۱۶۵	ساخت شهرک پیکان
۱۶۷	خانه‌ای در تپه‌های زعفرانیه
۱۶۸	تشریف دوباره به خانه خدا
۱۷۰	اهمیت کسب علم
۱۷۲	سلام‌های نوروزی
۱۷۵	جدایی دو برادر و همزاد
۱۸۳	خدمتی به دانشجویان
۱۸۹	سفر به هند و ملاقات با ایندیرا گاندی
۱۹۲	رفع خطر اعدام محترمان
۲۰۱	شروع دوباره
۲۰۱	تأسیس فروشگاه‌های کوروش
۲۰۶	تأسیس کارخانه جامکو
۲۱۲	ساختن بناهای بزرگ
۲۱۴	خرید بیمه آسیا
۲۲۵	آخر دفتر
۲۲۷	مؤخره گردآورنده
۲۲۹	تصاویر

مقدمه

کتاب پیکان سرنوشت ما که براساس نوشته‌ها و خاطرات احمد خیامی، از بنیانگذاران شرکت کارخانجات ایران ناسیونال و فروشگاه‌های زنجیره‌ای کوروش، نوشته شده است، از جهات بسیاری خواندنی و باارزش است. از جمله، نخست این که بسیاری از روایت‌های این کتاب، به طور کلی، دربردارندهٔ دروس و آموزه‌های فراوانی برای علاقه‌مندان به کارآفرینی بومی است. دوم این که روایت‌کننده برخی اصول مهم اخلاق تجاری و رفتار صنعتی و همچنین چگونگی رعایت آن‌ها را توضیح داده است. سپس این که روایت‌کننده موارد تجربی زیادی را در خصوص توسعهٔ صنعت سنگین خودروسازی و نیز نظام توزیع و فروش در فروشگاه‌های زنجیره‌ای کوروش، رابطه با شاه، سازماندهی و مدیریت در راه توسعهٔ شرکت و از همه مهم‌تر مشکلات روابط خانوادگی و تأثیر آن را در شرکت ایران ناسیونال تشریح کرده است که همگی برای آزمون نظریات مختلف به کار جامعه‌شناسان و اقتصاددانان خواهد آمد. به علاوه، از لابه‌لای این روایت‌ها، سیاستگذاران اقتصادی بهتر می‌توانند مشکلات یک کارفرمای صنعتی را بفهمند. اما، بیش از این‌ها، ارزش معرفت‌شناسی و روش‌شناسی خاص نیز دارد.

از آن جایی که هنوز در میان برخی نخبگان جامعه به‌ویژه نخبگان اقتصادی اهمیت ثبت و انتشار همگانی تجربه‌های مهم زندگی اقتصادی جدی تلقی نمی‌شود، انتشار هرچه بیشتر روایات صنعتگران غیر از این که نوگرایی روایت‌کننده را نشان می‌دهد، به